

בש"פ 2900/21 - מדינת ישראל נגד אליהו בקל

בבית המשפט העליון

בש"פ 2900/21

לפני:

כבוד השופט ע' פוגלמן

המבקשת:

מדינת ישראל

נגד

המשיב:

אליהו בקל

בקשה להארכת מעצר המשיב לפי סעיף 62 לחוק
סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים),
התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה:

ט"ז באייר התשפ"א (28.4.2021)

בשם המבקשת:

עו"ד חיים שוייצר

בשם המשיב:

עו"ד אורן שי

החלטה

לפניי בקשה להאריך - בפעם הראשונה - את מעצרו של המשיב ב-90 ימים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים).

1. נגד המשיב הוגש ביום 12.1.2020 כתב אישום שמייחס לו עבירת תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש ועבירת איומים (בשני אישומים). בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצר המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. ביום 15.3.2020, לאחר קבלת תסקיר ותסקיר משלים, הורה בית משפט השלום בתל אביב-יפו (כב' השופטת ש' בן יצחק) על מעצר המשיב בפיקוח אלקטרוני עד לתום ההליכים. בית המשפט עמד על המסוכנות שנסקפת ממעשיו של המשיב וכן על החשש שהמשיב ישבש הליכי משפט, וזאת בשים לב לכך שלא התייצב לחקירה פרק זמן ממושך. כן עמד בית המשפט על עברו הפלילי של המשיב, ובכלל זאת על הרשעתו הקודמת בתקיפת בת זוגו לשעבר, באירוע שעובדותיו דומות למיוחס למשיב בכתב האישום (היא גם המתלוננת בהליך דנן; להלן: המתלוננת). בית

המשפט ציין כי שירות המבחן לא בא בהמלצה לשחרר את המשיב, וכי גם מערכי הפיקוח שהוצעו נמצאו על ידי שירות המבחן לא מתאימים. חרף האמור, הורה בית המשפט על מעצרו של המשיב באיזוק אלקטרוני. זאת, בין היתר בשל העובדה שהמשיב היה עצור כבר כחודשיים וחצי; בשל התרשמותו ממערך המפקחים שהובא לפניו; ובשל יכולתו של המשיב ליטול חלק בהליך טיפולי. לצד מעצרו תחת פיקוח אלקטרוני, הורה בית המשפט על צו פיקוח מעצרים למשל 6 חודשים.

2. ביום 1.7.2020, בעקבות בקשת שירות המבחן, בוטל צו הפיקוח שקבע בית המשפט, וזאת בשל התנגדות המשיב להשתלבות בטיפול. בחודש אוקטובר 2020 הגיש המשיב בקשה לעיון חוזר בתנאי מעצרו, וביום 11.11.2020 התקבל תסקיר משלים מטעם שירות המבחן. כעולה מן התסקיר, לא חלה הפחתה משמעותית בסיכון הנשקף מהמשיב באופן שמאפשר לשקול ביטול תנאי הפיקוח האלקטרוני. בהמשך, דחה גם בית משפט השלום את הבקשה לעיון חוזר. כעולה מהחומרים שלפניי, למשיב נערכו שלושה שימועים עקב הפרות נטענות של תנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני, ובגינום הועבר למעצר מאחורי סורג ובריאח אך הוחזר למעצר בפיקוח אלקטרוני בחלוף ימים מספר. תסקיר נוסף בעניינו של המשיב הוגש ביום 15.3.2021 ולפיו לא חלה הפחתה משמעותית בסיכון בעניינו של המשיב. בהחלטת בית המשפט מיום 21.3.2021 נדחתה בקשת המשיב לביטול הפיקוח האלקטרוני אך הורחבו שעות ההתאווורות שנקבעו למשיב. ביום 27.4.2021, לאחר שנערך למשיב שימוע נוסף (להלן: השימוע האחרון), החליט הממונה על הפיקוח האלקטרוני על הפסקת הפיקוח והעברת המשיב למעצר מאחורי סורג ובריאח.

3. בו ביום הוגשה הבקשה שלפניי, שבה עותרת המבקשת להארכת מעצרו של המשיב. המבקשת טוענת כי העבירות שמיוחסות למשיב בצירוף עברו הפלילי מלמדים על מסוכנות הנשקפת ממנו. העבירות שמתוארות בכתב האישום, מציגות המבקשת, בוצעו חודשיים לאחר שחרורו ממאסרו האחרון, בעוד תלויים ועומדים נגדו מאסרים מותנים. אשר לקצב התקדמות ההליך העיקרי, ביום 13.5.2021 עתיד להישמע לטענת המבקשת עד התביעה האחרון ועתידה להישמע פרשת ההגנה. בדיון לפניי, טען בא כוחו של המשיב כי נוכח התקופה הארוכה של המשיב במעצר, אין מקום לשוב ולהאריך את מעצרו – לא בדרך של מעצר מאחורי סורג ובריאח ולא בפיקוח אלקטרוני. לדבריו, לכל אורך תקופת מעצרו בפיקוח אלקטרוני לא ניסה ליצור כל קשר עם המתלוננת, ובכך יש כדי ללמד על היעדרה של מסוכנות שנשקפת ממנו. לטענת המשיב, על היעדר המסוכנות ניתן ללמוד גם מכך שבתקופה הממושכת שחלפה מהמעשים המתוארים בכתב האישום ועד "שהמשטרה מצאה אותו", לא היה כל קשר בינו לבין המתלוננת. אשר לקצב התקדמות ההליך, טוען המשיב כי אכן "המשפט קרוב לסיום", אך נוכח חילופי סנגורים, אין בידו להעריך מתי יסתיים ההליך. לצד האמור, טען המשיב שחלק מתקופת מעצרו חרגה מהתקופה המותרת בחוק (סעיף 61(א) לחוק המעצרים) וששנה הממונה על הפיקוח האלקטרוני משהורה על הפסקת המעצר בפיקוח אלקטרוני לאחר השימוע האחרון. הצדדים הבהירו כי דיון בעניינים אחרונים אלה קבוע לפני בית משפט השלום ביום 29.4.2021.

בתום הדיון שלפניי הוריתי כי מעצרו של המשיב יוארך עד להחלטה אחרת, והבהרתי כי טענות המשיב – ובהן טענותיו המכוונות לחוקיות מעצרו ולהעברתו למעצר מאחורי סורג ובריאח – ישמעו בדיון שנקבע בבית משפט השלום, שיחליט בהן כחוכמתו.

4. כעולה מהודעה מעדכנת שהגישה המבקשת, בית משפט השלום הורה על מעצרו של המשיב מאחורי סורג ובריאח. בית המשפט עמד על השתלשלות העניינים שהובאה לעיל, ומצא שבשאלת חוקיות מעצרו של המשיב הדין עם המדינה, והמשיב לא היה מצוי במעצר בלתי חוקי. בית המשפט הוסיף כי לאחר הארכת המעצר שעליה הוריתי, ממילא אין טוען המשיב שהוא מצוי במעצר בלתי חוקי וכי מערך האיזונים בעניינו כעת מצדיק את מעצרו מאחורי סורג ובריאח.

עוד נדרש בית משפט השלום לטענות המשיב שמכוונות לשימוע האחרון, ומצא כי לא ניתן לסמוך על המשיב אם ישוחרר פעם נוספת ממעצר ממש. משכך, הורה בית המשפט על מעצרו של המשיב מאחורי סורג ובריה.

5. לאחר שעיינתי בבקשה, בצרופותיה ובהודעה המעדכנת שהגישה המבקשת, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להתקבל חלקית, כפי שיפורט להלן. כידוע, במסגרת בקשה להארכת מעצר יאזן בית המשפט בין זכותו של הנאשם - לו עומדת חזקת החפות - לחירות, לבין האינטרסים בדבר שמירה על ביטחון הציבור ותקינות ההליך הפלילי (ראו, מני רבים, בש"פ 6835/19 מדינת ישראל נ' אברג'יל, פסקה 6 (11.11.2019)). באיזון זה ישקול בית המשפט, בין היתר, את מידת המסוכנות הנשקפת מהנאשם, את חלוף הזמן מתחילת מעצרו ואת קצב ניהול ההליך העיקרי (בש"פ 6865/19 מדינת ישראל נ' תורק, פסקה 10 (11.11.2019); בש"פ 7306/17 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 11 (8.10.2017)). מדובר כאמור בבקשה ראשונה להאריך את מעצרו של המשיב. אשר לקצב התקדמות ההליך העיקרי, התיק קבוע לדין ביום 13.5.2021 ועיון בהחלטת בית המשפט מיום 11.4.2021 מלמד כי בית המשפט קבע שביום זה ישמע עד התביעה האחרון, "יוגשו מסמכים בהסכמה מטעם התביעה, תשמע פרשת ההגנה, והפרשיה תגיע סוף סוף לקיצה, ולשלב הסיכומים" (ראו פרוטוקול הדיון שם, בעמ' 84, ש' 15-16). אף בדיון לפניי ציין בא כוח המשיב כי "המשפט קרוב לסיום", אך הוסיף שלשיטתו "ספק אם ב-13.5.2021 נתחיל את פרשת ההגנה" (ראו פרוטוקול הדיון בעמ' 4, ש' 24; ובעמ' 5, ש' 6). אשר למסוכנות הנשקפת מן המשיב, טען כאמור שבכך שלא יצר קשר עם המתלוננת יש כדי להעיד על היעדרה של מסוכנות. החלטות שונות בעניינו של המשיב עמדו על המסוכנות הנשקפת ממנו, וזאת כנלמד מכתב האישום, שמייחס לו את תקיפת המתלוננת, וזאת חודשים בודדים לאחר שחרורו ממאסר בבגין עבירות שנעברו בנסיבות דומות. זאת ועוד, התסקיר האחרון שניתן בעניינו של המשיב, ביום 15.3.2021 העריך שלא חלה הפחתה משמעותית בסיכון במצבו. משאלה הם פני הדברים, לא מצאתי שבשלב הנוכחי יש בטענות אלו של המשיב כדי לשנות מנקודת האיזון במידה שמצדיקה את שחרורו.

6. לצד האמור, אתייחס לשתי נקודות נוספות שהעלה בא כוח המשיב. ראשית, טענותיו שמופנות לשימוע האחרון שנערך לו במינהלת הפיקוח האלקטרוני ולהמשך ריצוי מעצרו - בין אם במעצר מאחורי סורג ובריה, בין אם בדרך של פיקוח אלקטרוני - מקומן בבית משפט השלום (ראו סעיף 22ח(ג)(1) לחוק המעצרים; כן ראו בהקשר זה החלטתי בבש"פ 2287/20 עבאס נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (31.3.2020)). כאמור, בית משפט השלום הכריע בטענות המשיב בהקשר זה, ולא מצא שיש בהן כדי לשנות מהחלטת הממונה על הפיקוח. מובן שלמשיב פתוחה הדרך להשיג על החלטה זו בדרכים הקבועות בדין, ככל שהוא סבור שיש עילה לכך, ואיני מביע כל דעה בעניין זה (סעיף 22ח(ד) לחוק המעצרים).

7. שנית, המשיב טען כי למצער בחלק מימי המעצר האחרונים עובר לדין שהתקיים לפני, שהה במעצר שלא כדין. טענתו זו מבוססת על סעיף 61(א) לחוק המעצרים שלשון, כידוע:

שחרורבאיןהכרעתדיןאוגזרדין 61(א)נאשם, שלאחר הגשת כתב אישום נגדו, היה נתון במעצר בשל אותו כתב אישום תקופה המצטרפת כדי תשעה חודשים, ואם היה נתון המעצר בפיקוח אלקטרוני - תקופה המצטרפת כדי 18 חודשים, ומשפטו בערכאה הראשונה לא נגמר בהכרעת דין, ישוחרר מן המעצר, בערובה או ללא ערובה.

כנטען, במועד עריכת השימוע האחרון, חלפו 18 החודשים שבהם היה נתון במעצר בפיקוח אלקטרוני ממועד הגשת כתב האישום. כזכור, בהחלטתי מיום 28.4.2021 ציינתי במפורש ש"טענות המשיב, לרבות טענתו בדבר חוקיות מעצרו, שמורות לו לדיון שיתקיים כאמור בבית משפט השלום". הצדדים העלו את טענותיהם בעניין זה בבית משפט השלום, שהורה, עובר לקיום הדיון, "[למבקשת - ע' פ'] לברר ולהודיע, בהתאם להוראות סעיף 61(א) לחוק המעצרים [...] מהי התקופה בה היה נתון המשיב במעצר ממש (לרבות ימי מעצרו לאחר שימועים שנערכו לו על ידי הממונה על הפיקוח האלקטרוני), התקופה בה היה נתון תחת איזוק וההמרה בין ימים אלה לתקופה של 18 חודשים". הודעה כאמור הוגשה ולפיה המשיב עצור כדן בפיקוח אלקטרוני עד ליום 1.5.2021. מסמך נוסף הוגש מטעם היועץ המשפטי של יחידת מעוז, ולפיה מועד תום מעצרו של המשיב 30.4.2021. למעשה, עיון בפרוטוקול הדיון שנערך בבית משפט השלום מגלה שעיקר המחלוקת נעוצה בשלושה ימים שבהם היה עצור המשיב בתיק אחר (מ"י (שלום ראשל"צ) 50328-03-21) - ובשאלה אם ימים אלה באים במניין הימים לעניין סעיף 61(א) בתיק דנן. סנגורו של המשיב הבהיר בבית משפט השלום כי מעת שהובא המשיב לפניי ומהחלטתי מיום 28.4.2021 שהורתה על הארכת מעצרו, אין הוא מצוי עוד במעצר לא חוקי. בית משפט השלום קבע כי בכל הנוגע לשאלת מניין הימים, הדין עם המדינה והוסיף שעתה, משאין מחלוקת שהמשיב אינו במעצר בלתי חוקי, ניתן לערוך את האיזון בעניינו שנוגע למכלול נסיבות העניין. משאלה הם פני הדברים, איני סבור כי בטעם זה יש כדי לשנות ממסקנתי שלפיה בעת הנוכחית יש להאריך את מעצרו של המשיב (ראו והשוו, מהעת האחרונה, בש"פ 941/21 מדינת ישראל נ' פלונית, פסקה 10 (16.2.2021)).

8. לצד האמור, טוב הייתה עושה המדינה לו הייתה מגישה מבעוד מועד את בקשת הארכת המעצר. שהרי אף לפי החישוב המקורי שלה (ואף אם המשיב לא היה מועבר למעצר מאחורי סורג ובריח) הבקשה דן הוגשה ימים בודדים לפני המועד שממנו התבקשה הארכת מעצרו של המשיב. הגשת הבקשה במועד מוקדם יותר עולה בקנה אחד עם זכויות העצור והיא הייתה מאפשרת לברר עד תום את שאלת המועד שממנו נדרשת הארכת מעצרו (ויוער בהקשר זה כי בבקשתה לפניי עתרה המבקשת להארכת מעצרו מיום 29.4.2021 ואילו במסמך יחידת מעוז שתואר לעיל עולה שיום מעצרו האחרון של המשיב הוא ה-30.4.2021). משכך, ובאיזון בין השיקולים שהובאו לעיל, ובהם גם התנהלות המבקשת והמועד הקבוע לדיון בהליך העיקרי בבית משפט השלום, מצאתי להיעתר לבקשה רק באופן חלקי ולהורות על הארכת מעצרו של המשיב ב-60 ימים נוספים.

מעצרו של המשיב מוארך אפוא ב-60 ימים החל מיום 29.4.2021, או עד למתן פסק דין בת"פ 25521-01-20 בבית משפט השלום בתל אביב-יפו, הכל לפי המוקדם.

ניתנה היום, כ' באייר התשפ"א (2.5.2021).

ש ו פ ט